

Gebruik figuur 1.

Figuur 1 geeft de onderzoeksresultaten weer van de ervaren invloed van sociale media.

- 2p 7 – Formuleer een hypothese die wordt ondersteund door gegevens uit figuur 1.
– Benoem de onafhankelijke en de afhankelijke variabele in de hypothese.

Sociale media zijn een onderdeel van moderne sociale netwerken. Een kenmerk van bindingen in moderne sociale netwerken is de grote geografische afstand waarover deze bindingen zich kunnen uitstrekken.

- 2p 8 Leg met een **eigen** voorbeeld uit welk **ander** kenmerk van bindingen in moderne sociale netwerken te herkennen is in het gebruik van sociale media. Gebruik in je uitleg een kenmerk van bindingen in moderne sociale netwerken.

Gebruik figuur 2.

Jongeren ervaren volgens figuur 2 socialemediagebruik niet als oorzaak voor stress. In figuur 2 staan ook andere situaties en groepen als oorzaken voor de stress die jongeren ervaren.

Er worden primaire en secundaire groepen onderscheiden.

- 2p 9 Beredeneer welke **andere** oorzaak van stress verklaard kan worden met sociale controle in een secundaire groep. Gebruik in je redenering:
– een kenmerk van een secundaire groep en informatie uit figuur 2;
– een omschrijving van sociale controle.

Opgave 3 Eilandstaten vechten voor hun voortbestaan

Bij deze opgave horen afbeelding 1 en tekst 3 uit het bronnenboekje.

Inleiding

De staat Tuvalu bestaat uit een aantal kleine eilanden in de Grote Oceaan. De eilanden dreigen door klimaatverandering op termijn onder de stijgende zeespiegel te verdwijnen. Tuvalu komt in 2021 wereldwijd in het nieuws met een opvallende videoboodschap gericht aan de deelnemers van de VN-klimaatconferentie. In de boodschap roept minister Kofe van Buitenlandse Zaken van Tuvalu andere landen op tot actie (afbeelding 1). Tuvalu heeft zich samen met andere eilandstaten verenigd in het Pacific Islands Forum. Dat organiseert in 2023 een congres waarin wordt ingegaan op de vraag: kun je als staat nog bestaan als je land onder de zeespiegel is verdwenen?

Gebruik afbeelding 1.

Afbeelding 1 is een foto gemaakt tijdens de opname van de videoboodschap aan de deelnemers van de VN-klimaatconferentie in 2021. Die internationale conferentie is georganiseerd om politieke besluiten te nemen om klimaatverandering tegen te gaan.

- 2p 10 Beredeneer dat minister Kofe met dit beeld het onderwerp klimaatverandering frameet. Gebruik in je redenering een omschrijving van het begrip framen en informatie uit afbeelding 1.

Gebruik de inleiding van deze opgave of afbeelding 1.

De toespraak van minister Kofe gericht aan de deelnemers van de VN-klimaatconferentie kan worden geanalyseerd met het barrièremodel.

- 2p 11 Beredeneer dat minister Kofe met zijn toespraak realisatiemacht inzet om de besluitvorming over het tegengaan van klimaatverandering naar de volgende barrière te krijgen. Gebruik in je redenering:
- een barrière uit het barrièremodel en informatie uit de inleiding van deze opgave of afbeelding 1;
 - een omschrijving van realisatiemacht en informatie uit de inleiding van deze opgave of afbeelding 1.

Met de speech richt minister Kofe zich voornamelijk tot de grote economieën van de wereld. Die landen zijn de grootste uitstoters van broeikasgassen: de Verenigde Staten, China, India en de EU-landen. Volgens de regeringsleiders van het Pacific Islands Forum doen deze grote uitstoters wel mooie beloften, maar zetten ze die nauwelijks om in maatregelen.

Een aanname van het rationele actor-paradigma is dat individuele en collectieve rationaliteit kunnen verschillen.

- 2p 12 Leg met deze aanname uit dat grote uitstoters terughoudend zijn in het omzetten van hun beloften in maatregelen tegen klimaatverandering. Gebruik in je uitleg een omschrijving van collectieve rationaliteit en een omschrijving van individuele rationaliteit uit de aanname van het rationele actor-paradigma.

Gebruik tekst 3.

Tuvalu neemt deel aan het Pacific Islands Forum.

- 2p 13 Leg uit dat de landen in het Pacific Islands Forum samenwerken. Gebruik in je uitleg de omschrijving van het kernconcept samenwerking en informatie uit tekst 3.

Voor elk besluit van het Pacific Islands Forum dat de regeringsleiders van de lidstaten van die organisatie nemen, is unanimititeit vereist.

- 1p 14 Wat voor type organisatie is het Pacific Islands Forum?
- A een intergouvernementele organisatie
 - B een niet-gouvernementele organisatie (ngo)
 - C een organisatie met zowel intergouvernementele als supranationale besluitvorming
 - D een supranationale organisatie

Gebruik tekst 3 en eventueel afbeelding 1.

Volgens tekst 3 oefent Tuvalu macht uit op de internationale gemeenschap om de continuïteit van de staat te garanderen.

- 3p 15 Leg met **twee** typen machtsbronnen uit dat Tuvalu macht uitoefent op de internationale gemeenschap. Gebruik in je uitleg:
- twee typen machtsbronnen en per gekozen type machtsbron informatie uit tekst 3 of afbeelding 1;
 - een omschrijving van het kernconcept macht en informatie uit tekst 3.

Gebruik tekst 3 of afbeelding 1.

Er zijn verschillende groepen theorieën die het gedrag van staten verklaren. Drie daarvan zijn: de realistische theorieën, de sociaalconstructivisme theorieën en de politiek psychologische theorieën.

- 2p 16 Geef vanuit een van deze drie groepen theorieën een verklaring voor het gedrag van de staat Tuvalu. Gebruik in je verklaring de gekozen groep theorieën en informatie uit tekst 3 of afbeelding 1.

Gebruik tekst 3.

Tuvalu neemt allerlei maatregelen voor het geval dat de eilandengroep onder de zeespiegel verdwijnt.

- 1p 17 Leg uit dat Tuvalu zich richt op het behoud van zijn externe soevereiniteit. Gebruik in je uitleg een omschrijving van externe soevereiniteit en informatie uit tekst 3.

Gebruik regel 54 tot en met 63 van tekst 3.

De inwoners van de eilandstaten die onder de zeespiegel dreigen te verdwijnen zijn staatsburgers.

Aan het staatsburgerschap zijn rechten gekoppeld: inwoners kunnen bijvoorbeeld reizen, een bankrekening openen en onderwijs volgen.

- 2p 18 Leg uit dat in het staatsburgerschap van de inwoners van deze eilandstaten de paradox van verzelfstandiging versus verafhankelijkheid te herkennen is. Gebruik in je uitleg per zijde van de paradox een omschrijving en informatie uit de inleiding van deze vraag of tekst 3.